

Szlovák nyelvtörvény kontra belső piac: a provincializmus az üzletnek is árt

NAGY Csongor István

LLM, PhD, SJD, tanszékvezető egyetemi docens

Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Nemzetközi Magánjogi Tanszék

E-mail: nagycs@juris.u-szeged.hu

Összefoglalás. A 2009. június 30-án módosított szlovák nyelvtörvény EU-jogi megítélésével kapcsolatban az az általános (és leegyszerűsítő) vélekedés, hogy az EU gazdasági integrációként nem foglalkozik az európai értékekkel, így köztük a kisebbségek jogaival. A tanulmány bemutatja, hogy ez a megállapítás nem igaz, és még ha el is fogadjuk az EU-joggal kapcsolatos fenti tételt, a kisebbségek nyelvi jogait sértő rendelkezések a gazdaságnak sem tesznek jót: ezek a szabályok akadályozhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, és ezáltal sérthetik a belső piac jogát. A tanulmány egy újfajta módszertannal, megközelítéssel gazdagítja a kisebbségvédelem eszköztárát, és ennek demonstrálására, a belső piac követelményrendszerén keresztül, részletesen elemzi a szlovák nyelvtörvény rendelkezéseit.

Kulcsszavak: Belső piac, kisebbségi jogok, nyelvtörvény, szabad mozgás

Abstract. The general (and over-simplified) opinion on the EU-law conformity of the Slovak Language Act (as amended on 30 June 2009) is that the EU as an economic integration does not deal with European values, including the rights of ethnic minorities. The paper demonstrates that this statement is flawed, and even if the foregoing proposition were accepted, the provisions violating the rights of ethnic minorities are not beneficial to the economy: these rules may hinder inter-state trade and, thus, can infringe the law of the internal market. The purpose of the paper is to enrich the tools of minority protection with a novel approach, and for demonstrating this, through the requirements of internal market, it analyses, in details, the provisions of the Slovak Language Act.

Keywords: Free movement, Internal market, Language Act, Minority right

I. Bevezetés

A 2009. június 30-án módosított szlovák nyelvtörvényt¹ (továbbiakban: Nyelvtörvény) sokan és sok szempontból vizsgálták. Legutóbb a Velencei Bizottság 2009. októberi véleménye (Opinion no. 555/2009) mondta ki, hogy a törvény több ponton sérti a nemzetközi közjog szabályait. Az EU-joggal kapcsolatban az az általános (és leegyszerűsített) vélekedés, hogy gazdasági integrációként nem foglalkozik az európai értékekkel, így köztük a kisebbségek jogaival.

A Nyelvtörvényt azóta több ponton módosították, rendelkezéseit és szankcióit puhították. Jelen tanulmány – a törvény 2009-ben módosított változatának egyfajta nekrológiaként – arra mutat rá, hogy (még ha el is fogadjuk az EU-joggal kapcsolatos fenti tételt) a kisebbségek nyelvi jogait sértő rendelkezések a gazdaságnak sem tesznek jót: ezek a szabályok akadályozhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, és sérthetik a belső piac jogát.

A tanulmány célja, hogy egy újfajta módszertannal, megközelítéssel gazdagítsa a kisebbségvédelem eszköztárát, amelynek bemutatására a Nyelvtörvény kiválóan alkalmas. Ezen megfontolásból – bár hangsúlyozni kell, hogy a Nyelvtörvény időközben elfogadott módosításai nem oszlatják el az alábbiakban vázolt aggályok mindegyikét – jelen tanulmány a törvény 2009. június 30. utáni szövegváltozatával foglalkozik annak demonstrálása érdekében, hogy miként lehet a gazdasági integráció jogát kisebbségvédelmi célból használni.

II. A belső piac szabályozása és a négy alapszabadság

Az Európai Közösség belső piacának gerince a négy alapszabadsága: az áruk, a személyek (munkavállalók szabad mozgása és a letelepedés szabadsága), a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása. A Nyelvtörvény több rendelkezése, nyelvi követelmények meghatározásával, korlátozza és akadályozza a négy alapszabadság érvényesülését, valamint elbátortalaníthatja e szabadságok jogosultjait a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásától; így attól, hogy a Szlovák Köztársaság területén munkát vállaljanak, letelepedjenek, gazdasági társaságot alapítsanak vagy gazdasági társaságban részesedést szerezzenek. Bár nyomós közérdekből, az arányosság, az egyenlő elbánás szempontjainak tiszteletben tartása mellett, a szabad mozgás bizonyos korlátozása elfogadható lehet, igencsak kétséges, hogy az egyenlő bánásmód követelményét több ponton sértő Nyelvtörvény rendelkezései megfelelhetnek-e ezeknek a feltételeknek.

Az Európai Bíróság joggyakorlata mind a négy alapszabadság tekintetében az alábbi megközelítést követi: minden olyan intézkedés sérti a belső piac szabá-

1 A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 1995. évi 270. számú törvénye a Szlovák Köztársaság államnyelvről, néhány törvény megváltoztatásával és kiegészítésével.

lyait, amely zavarja valamely alapszabadság gyakorlását, illetve elbátortalanítja a jogosultakat attól, hogy ezen szabadsággal éljenek. Az alapszabadságok csak kivételesen, nyomós közérdekből és szigorú feltételek mellett korlátozhatók.

Nagyon fontos jellemzője a négy alapszabadságnak, hogy azok a szabadság előnyéből részesülő minden személy számára jogosultságokat állapítanak meg, így például a munkavállalók szabad mozgására mind a munkavállalók, mind pedig a munkaadók hivatkozhatnak (C-350/96. *Clean Car*, [1998] EBHT I-02521.), a szolgáltatások szabad mozgása mind a szolgáltatást nyújtók, mind pedig a szolgáltatásokat igénybe vevők számára jogosultságokat állapít meg (286/82. és 26/83. *Luisi és Carbon* [1984] EBHT 00377., 186/87. *Cowan* [1989] EBHT 00195.).

III. A Nyelvtörvény egyes rendelkezéseinek hatása a négy alapszabadságra

3. § Az államnyelv használata a hivatalos érintkezésben

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervek és jogi személyek, a közlekedési és távközlési vállalatok, a posta alkalmazottai és állami alkalmazottai, valamint a Szlovák Köztársaság fegyveres erőinek (a továbbiakban: fegyveres erők), a fegyveres rendvédelmi testületeknek és más fegyveres testületeknek, valamint a tűzoltó egységeknek a tagjai kötelesek ismerni és a hivatalos érintkezésben használni az államnyelvet.

Míg az Európai Unióban számos közszolgáltatás területén végbement a piacnyitás, és ebből kifolyólag más tagállamok természetes és jogi személyei alapíthatnak és működtethetnek közlekedési és távközlési vállalatokat a Szlovák Köztársaság területén, a Nyelvtörvény megköveteli e magánvállalatok alkalmazottaiktól a szlovák nyelv ismeretét és annak használatát a hivatalos érintkezésben. Ez a követelmény azonban tényleges diszkriminációt tartalmaz, hiszen ennek a rendelkezésnek az a gyakorlati következménye, hogy egy közlekedési vagy távközlési vállalat ténylegesen csak szlovák állampolgárokat alkalmazhat: ugyanis kevés kivételtől eltekintve csupán ők rendelkeznek a szükséges nyelvismerettel.

Fontos kiemelni, hogy a Nyelvtörvény munkakörétől függetlenül, általánosságban követeli meg a szlovák nyelv ismeretét, azaz nem veszi figyelembe, hogy bizonyos esetekben, a munkakör függvényében – pl. az adott munkavállaló nem kerül közvetlen kapcsolatba a fogyasztókkal, a többi munkavállalóval más nyelven hatékonyan tud kommunikálni – a szlovák nyelv ismerete valamely munkakör ellátásához adott esetben nem elkerülhetetlenül szükséges. Míg ez a nyelvi követelmény sérti a munkavállalók szabad mozgását is, ugyanígy korlátozza a letelepedés szabadságának gyakorlását, különösen kis- és középvállalkozások esetén, amelyek – legalábbis a piacra lépés kezdeti szakaszában – nagyobb eséllyel alkalmaznak származási országukból származó munkavállalókat.

Érdemes ebben a vonatkozásban kiemelni, hogy a Bizottság közleménye a munkavállalók szabad mozgásáról² kimondja: bár nyilvánvalóan fontos, hogy a munkavállalók hatásosan tudjanak egymással kommunikálni, és bizonyos szintű nyelvtudás esetlegesen megkövetelhető egy adott munkakör ellátásához, az Európai Bíróság gyakorlata értelmében a nyelvi követelményeknek a betöltendő állás szempontjából ésszerűnek és szükségesnek kell lenniük, és ez nem lehet alkalom a más tagállamokból származó munkavállalók kizárására.³ Ebből kifolyólag, bár a nyelvtudás követelménye elfogadható lehet, nem lehet általánosságban kizárni a munkaerőpiac adott szegmenseiből az államnyelvet nem beszélő, más tagállamból származó személyeket, hiszen az adott nyelv ismerete csak akkor követelhető meg, ha az a kérdéses munkakör betöltéséhez valóban ésszerűen szükséges. Kérdéses, hogy vajon a tagállam kizárhatja-e, hogy egy közlekedési vagy távközlési szolgáltatásokat nyújtó magánvállalat saját döntése alapján olyan európai polgárokat alkalmazzon, akik nem ismerik az államnyelvet.

3. § Az államnyelv használata a hivatalos érintkezésben

(6) A Szlovák Köztársaság minden állampolgárának joga van arra, hogy keresztnevét és családnevét a szlovák helyesírás szabályainak megfelelő névformára illetégmentesen módosíttassa.

A fenti rendelkezés két szempontból is diszkriminatív. Egyrészt csak a szlovák helyesírás szabályainak megfelelő névformára történő módosítást teszi illetégmentessé. Másrészt egyértelmű állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést tartalmaz: csak a Szlovák Köztársaság állampolgárai számára teszi lehetővé a fenti módosítást. Ebben a kontextusban érdemes utalni a Stefan Grunkin és Dorothee Regina Paul ügyre,⁴ amelyben az Európai Bíróság a személyek szabad mozgása szempontjából kiemelt jelentőségét tulajdonított annak, hogy a szabad mozgás jogát gyakorló személynek lehetősége legyen mindegyik tagállamban ugyanazt a nevet viselni.

3a. § Az államnyelv használata a földrajzi elnevezésekben

Államnyelven tüntetik fel a településneveket és a településrészek nevét, az utcák és más közterületek nevét, más földrajzi neveket, valamint az állami térképészeti munkák adatait, beleértve az ingatlan-nyilvántartási (kataszteri) térképeket is; a települések megjelölését és az utcák megjelölését és más helyi földrajzi jelöléseket a nemzeti(ségi) kisebbségek nyelvén külön előírások szabályozzák.

A fenti rendelkezés többek között előírja, hogy bizonyos termékek, így térképek, könyvek stb. esetén a települések és földrajzi egységek elnevezése tekinteté-

2 Communication from the Commission. Free movement of workers – achieving the full benefits and potential. COM(2002) 694 final.

3 7.

4 C353/06. sz., Stefan Grunkin és Dorothee Regina Paul ügyben hozott ítélet (EBHT 2008. I-07639.)

ben a szlovák nyelvet kell alkalmazni. Mivel a Szlovák Köztársaság településeinek és földrajzi egységeinek neve több nyelvben (pl. német, magyar) a szlovák nyelvtől eltérő formában van jelen, a fenti megjelölések követelménye, amennyiben azokat például Németországban vagy Magyarországon előállított termékekre alkalmazzák, korlátozza az áruk szabad mozgását. A térképek és könyvek nyelvezetére vonatkozó követelmények termékkötött intézkedésnek minősülnek, mivel azok egy másik tagállamban jogszerűen előállított termék lényegi jellemzőjére, összetételére vonatkoznak, és így korlátozzák az áruk szabad mozgását. Ezen a helyzeten az sem változtat, ha a szlovák elnevezés mellett lehetőség van a térkép vagy könyv által használt nyelv szerinti megjelölés feltüntetésére is, hiszen ez ugyanúgy korlátozná a más tagállamokban jogszerűen előállított termékek értékesítését a Szlovák Köztársaság területén.

5. § Az államnyelv használata a nyilvános érintkezés némely területén

(1) A rádiós programszolgáltatás közvetítése és televíziós programszolgáltatás közvetítése a Szlovák Köztársaság területén államnyelven történik az alábbiak közvetítésének kivételével:

a) más nyelvű televíziós műsorok államnyelvű feliratozással vagy az azoknak közvetlenül ezt követő államnyelven történő sugárzásával,

b) más nyelvű rádiós műsorok az azoknak közvetlenül ezt követő, államnyelven történő sugárzásával, és a regionális vagy helyi műsorszórásban a nemzeti(ségi) kisebbségek tagjai számára készült rádiós műsorok, az élő adásban közvetített rendezvényeket is beleértve,

c) a Szlovák Rádió külföldre sugárzott kulturális és tájékoztató műsorai,

j) rendezvények élő adásban való közvetítése az államnyelvbe történő szimulán tolmácsolással más nyelvű műsor keretében.

Bár a fenti rendelkezések konkrét esetben történő értelmezése bizonytalan, mindenképpen számos aggályt vet fel a szolgáltatások szabad mozgásával kapcsolatban. Annak feltételezése mellett is, hogy a fenti rendelkezések csak a Szlovák Köztársaság területén alapított és működő szolgáltatókra vonatkoznak, kérdéses, hogy ez milyen módon érinti az audiovizuális szolgáltatások határon átnyúló mozgását.

Nagymértékben szűkítik a fenti rendelkezések az olyan műsorszolgáltató lehetőségeit, amely a Szlovák Köztársaság területén működik, azonban más tagállamok állampolgárai számára vagy más tagállamok állampolgárai számára is sugároz műsorokat. Ez utóbbi a Szlovák Köztársaság vonatkozásában egy különösen életszerű lehetőség, hiszen az ország déli részét többségében magyarok lakják, így az audiovizuális szolgáltatások szempontjából (nyelvi akadályok hiányában) a magyarországi fogyasztókkal azonos piacba (is) tartoznak. A fenti rendelkezések gyakorlatilag kizárják, hogy egy magyar állampolgár a Szlovák Köztársaságban alapítson egy rádiót, amelynek a célcsoportját a szlovákiai és a magyarországi magyar anyanyelvű fogyasztók jelentik. A magyar nyelvű adást ugyanis minden esetben meg kel-

lene ismételni szlovák nyelven is, és ez alól csak a nemzeti és etnikai kisebbségek számára készült rádiós műsorok képeznek kivételt, azok közül is csupán a helyi vagy regionális műsorok; míg a Magyarország egészét, valamint a Szlovák Köztársaság déli részét célzó rádióadás nyilvánvalóan nem minősíthető regionálisnak.

Az a követelmény, hogy idegen nyelvű műsor esetében az egyenes adásban közvetített rendezvények csak az államnyelvre történő szimultán tolmácsolás mellett sugározhatók, gyakorlatilag kizárja, hogy egy szlovákiai műsorszolgáltató más tagállamokban található, nem szlovák anyanyelvű fogyasztók részére rendezvényeket közvetítsen.

Kevésbé súlyos, azonban a más tagállamok állampolgárainak történő televíziós audiovizuális szolgáltatásnyújtást zavaró követelménynek minősíthető, hogy az idegen nyelvű televíziós adásokat szükségszerűen államnyelvű feliratokkal kell ellátni, vagy azokat államnyelven meg kell ismételni, függetlenül attól, hogy azoknak kik a címzettjei.

Azt is ki kell emelni, hogy a fenti korlátozások nem vonatkoznak a Szlovák Rádió egyes műsoraira, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményeznek a Szlovák Rádió és más (kereskedelmi) rádiók között.

A fenti szabályok nagymértékben akadályozzák, rádió esetén pedig gyakorlatilag kizárják, hogy egy kereskedelmi audiovizuális szolgáltató a Szlovák Köztársaság területéről nyújtson audiovizuális szolgáltatásokat más tagállamok állampolgárai számára. Itt érdemes ismételten utalni arra, hogy Magyarország és a Szlovák Köztársaság déli része, a nyelvi és kulturális azonosság miatt, az audiovizuális szolgáltatások szempontjából azonos piacba tartozhat.

5. § Az államnyelv használata a nyilvános érintkezés néhány területén

(6) A kulturális és oktatási-művelődési rendezvények államnyelven valósulnak meg. Kivételt képeznek a nemzeti(ségi) kisebbségek, etnikai csoportok, vendégszereplő külföldi művészek és az idegen nyelvek oktatására irányuló oktatási-művelődési rendezvények, valamint az eredeti szöveggel megszólaló zeneművek és színdarabok. A programok kísérő felvezetése államnyelven is megtörténik, kivételt képez ez alól a jelen bekezdés második mondata szerinti műsorok felvezetése, amennyiben ezek az államnyelv szempontjából az alapvető érthetőség követelményének megfelelő nyelven valósulnak meg.

A fenti rendelkezések értelmében más tagállamok előadóművészeinek rendezvényein, valamint minden, a Szlovák Köztársaság területén rendezett tudományos konferencián kötelező a programot szlovák nyelven is konferálni. Bár a szlovák nyelvű konferálás tartalma nem egyértelmű, nyilvánvaló, hogy ez a követelmény további költséget és terhet jelent más tagállamok előadóművészei, valamint oktatási-képzési szolgáltatást nyújtó vállalkozói számára. Ennek a többletköltségnek és tehernek a szolgáltatások szabad mozgása szempontjából vett korlátozó hatása fordított arányban áll a koncert vagy egyéb rendezvény volumenével, forgalmá-

val, így kiemelten sújtja a kis- és közepes vállalkozásokat. Bár a koncert vagy rendezvény nyelvét nem ismerő szlovák állampolgárok a szolgáltatás igénybevétele szempontjából kétségtelenül kedvezőbb helyzetbe kerülnek, kétséges, hogy mennyiben indokolható a szolgáltatások szabad mozgásának korlátozása pl. egy angol nyelvű tudományos konferencia esetén, ahol a hallgatóság minden bizonnyal érti a konferencia nyelvét, és ennek ellenére szükséges, többek között, az előadókat, az előadások címét szlovák nyelven is felkonferálni.

8. § Az államnyelv használata a nyilvános érintkezés egyéb területein

(2) A munkajogi viszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban az írásbeli jogügyletek szövegezése államnyelven történik, az államnyelvi szövegváltozat mellett készíthető tartalmilag azonos más nyelvű szövegváltozat is.

A Nyelvtörvény fenti rendelkezése lényegében előírja, hogy a munkaszerződések nyelve a szlovák, azokat szlovák nyelven kell írásba foglalni. A rendelkezés megfogalmazása arra utal, hogy más nyelvi változat csupán a szlovák eredeti fordításaként készíthető, és ebben az esetben is a szlovák nyelvű változat jelenti majd a hiteles nyelvi változatot, vagy a szerződés tartalma a szlovák nyelvű változat értelmezésével állapítandó meg. A rendelkezéssel kapcsolatos legfontosabb problémát az jelenti, hogy két európai polgár, akik közül egyik vagy mindkettő más tagállamból származik, mindenképpen köteles szlovák nyelvű szerződést kötni egymással akkor is, ha a szerződés szövegét kívülállók számára nem fedik fel.

Ennek alapján például két német állampolgár a Szlovák Köztársaság területén csak szlovák nyelven köthet munkaszerződést; amennyiben egyikük sem beszél megfelelő szinten szlovákul, tolmácsot, illetve fordítót kell igénybe venniük a közöttük német nyelven létrejött akarategyezés szlovák nyelven történő írásba foglalása érdekében. Amennyiben a munkaszerződést német nyelven kötik meg, megsértik a Nyelvtörvény rendelkezéseit és igen súlyos szankcióknak teszik ki magukat, amellett, hogy ez a szerződés alaki hiba folytán minden bizonnyal érvénytelen lenne. Bár az így létrejött szlovák nyelvű munkaszerződést ezt követően lefordíthatják németre, a szlovák változat tekintendő majd irányadónak, vagyis az a nyelvi változat, amelyet esetleg egyikük sem ismer.

Bár a szlovák nyelvű fordítás esetleg indokolt lehet, amennyiben pl. bírósági eljárás folyik a Szlovák Köztársaságban az adott munkaszerződéssel kapcsolatban, a két német anyanyelvű személy közötti viszonyban kétséges, hogy milyen funkciót tölthet be ez a nyelvi követelmény. Fontos hangsúlyozni, hogy abban az esetben is kötelező a szlovák nyelvű változat elkészítése, ha a munkaszerződés szövegét nem használják fel hivatalos eljárásban (pl. mert a felek között a munkaszerződéssel kapcsolatban nem keletkezik jogvita), és azt a feleken kívül sem harmadik személy, sem hatóság nem látja.

Emellett azt is ki kell emelni, hogy a két német személy közötti akarategyezés autentikus kifejeződésének a német nyelvű megállapodás tekinthető, míg a szlo-

vák változat, bár ezt a törvény megköveteli és irányadónak tekinti, kevésbé hűen fejezi ki a felek közötti akarategyezséget. Félreértés vagy félrefordítás esetén indokolt lehetne a német nyelvű megállapodásból kiindulni, hiszen végső soron ez a nyelvi változat az, amelyet a felek értettek, és csak ennek vizsgálatával deríthető ki a felek tényleges akarategyezsége.

Az a követelmény, hogy a munkaszerződéseket első lépésben szlovák nyelven kell megkötni, és azokról csak ezt követően készíthető fordítás, még akkor is, ha a felek nem vagy nem megfelelően értik a szlovák nyelvet, valamint az a követelmény, hogy a szlovák nyelvű változat tekintendő irányadónak a felek akarategyezsége szempontjából, nagy valószínűséggel elbátortalaníthatja a más tagállamokból származó természetes és jogi személyeket attól, hogy a Szlovák Köztársaság területén letelepedjenek, illetve lehet ilyen hatása. A fentiekben írtaknak megfelelően, ez a rendelkezés elsősorban a kis- és középvállalkozásokat bátortalaníthatja el a másik tagállamban történő letelepedéstől. Egy kisvállalkozás esetén, amelynek csupán néhány alkalmazottja van, a munkaszerződések szlovák nyelven történő megkötése komoly többletterhet jelenthet, amely aligha tűnik indokoltnak abban az esetben, ha mindkét szerződő fél anyanyelve azonos (még ha állampolgárságuk nem is az).

Ebben a vonatkozásban egy fontos adalék, hogy a 44/2001/EK rendelet értelmében a tagállamok nem írhatnak elő a polgári és kereskedelmi szerződésekben, így a munkaszerződésekben sem, nyelvi követelményt a joghatósági kikötésre vonatkozóan. Az Európai Bíróság az *Elefanten Schuh* ügyben⁵ megállapította, hogy a rendelet kimerítően szabályozza a joghatósági megállapodások formai követelményeit, ebből kifolyólag ebben a vonatkozásban, nyelvi előírás formájában, nem érvényesíthető többletkövetelmény. Ebben az ügyben egy belga jogszabály előírta, hogy csak holland nyelven lehet munkaszerződést kötni, valamint az ennek a rendelkezésnek a megsértésével kötött szerződéseket semmisnek nyilvánította.⁶ Ennyiben a Nyelvtörvény fenti rendelkezése mindenképpen ellentétes az uniós joggal.

8. § Az államnyelv használata a nyilvános érintkezés egyéb területein

(6) A nyilvánosság tájékoztatására szánt összes feliratot, reklámot és közleményt, főleg az elárúsító helyeken, sportlétesítményekben, éttermekben, utcákon, utak mellett és felett, repülőtereken, autóbusz- és vasútállomásokon és a tömegközlekedési járműveken államnyelven tüntetik fel. Ha más nyelvű szöveget is tartalmaznak, a más nyelvű szövegek csak az államnyelven írt szöveg után következnek, és tartalmilag azonosnak kell lenniük az államnyelven írt szöveggel. A más nyelvű szöveg egyenlő vagy kisebb betűméretben kerül feltüntetésre, mint az államnyelvű szöveg.

⁵ 150/80. sz. ügyben hozott ítélet (EBHT 1981. 1671. 5. és 24–27. pont)

⁶ Ld. Nagy 2006, 134.

Bár ésszerű fogyasztóvédelmi törekvés lehet bizonyos közérdeklődésre számot tartó tartalmak államnyelven történő közzététele – tekintetbe véve a Nyelvtörvény által meghatározott rendkívül súlyos szankciókat, valamint azt a követelményt, hogy a fordításnak tartalmilag azonosnak kell lennie az államnyelvű szöveggel –, a fenti rendelkezés komoly visszatartó erőt jelenthet. Pl. amennyiben egy magyar állampolgárságú személy éttermet nyit egy többségében vagy kizárólag magyar nemzetiségű személyek által lakott szlovákiai településen, akkor a szlovák nyelvű felirat, valamint a magyar nyelvű felirattal való azonos tartalom követelménye, még ha indokolható is lehet, a rendkívül súlyos szankciókra is tekintettel, jelentős mértékben elbátortalaníthatja a szlovák nyelvet nem ismerő személyeket egy ilyen üzleti tevékenység megkezdésétől.

Életszerű helyzet, hogy egy ilyen étterem üzemeltetője valamilyen szinten megtanul szlovákul, illetve megpróbálja az étteremben található közlemények, feliratok és az étlap, valamint az itallap tartalmát szlovák nyelvre lefordítani. Ilyen körülmények között végtelenül is megsértheti a Nyelvtörvény rendelkezéseit, ha pontatlanul vagy hiányosan fordítja le szlovák nyelvre az eredetileg anyanyelvén összeállított étlapot. Ebben az esetben komoly visszatartó erőt jelenthet az a követelmény, hogy a két nyelvi változatnak tartalmilag azonosnak kell lennie, ellenkező esetben az érintett kiteszi magát a Nyelvtörvény által lehetővé tett súlyos szankciónak.

IV. Zárszó

A fentiekben felvázoltam néhány olyan helyzetet, amelyben a Nyelvtörvény (annak 2009. június 30-án módosított szövege) aggályokat vethet fel a belső piac joga alapján. Bár az Európai Unió elsősorban gazdasági integrációként való felfogása valóban azt sugallja, hogy a stílus nem számít, a valóság az, hogy a provincializmus igenis rosszat tesz az üzletnek.

Irodalom

NAGY Cs. I. 2012. *Az Európai Unió nemzetközi magánjoga*. Budapest.